

vulkaanrots

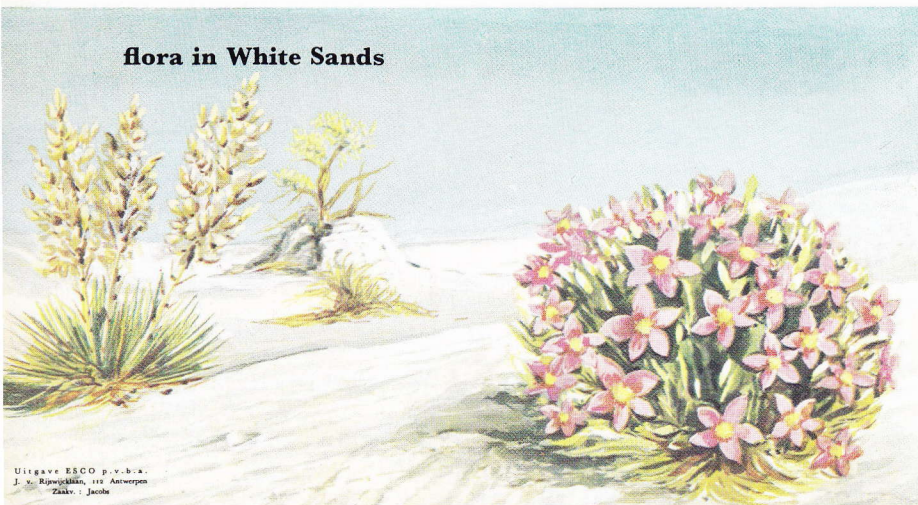

New Mexico

De Amerikaanse staat New Mexico of Nieuw-Mexico steekt vol contrasten: hij is een economisch jonge staat met een rijk historisch verleden; men treft er moderne grote steden aan naast primitieve Indiaanse pueblo's (nederzettingen) en hij vertoont kenmerken van sterk afwijkende culturen, zowel Indiaanse als Spaanse en Angelsaksische. Ook wat zijn landschappen betreft, is hij rijk gevarieerd:

aan de ene kant is Nieuw-Mexico één van de zonnigste gebieden van de USA (er zijn gebieden met slechts 30 regendagen per jaar!), maar in het bergachtige noorden wordt druk aan wintersport gedaan; bosrijke gebieden wisselen af met uitgestrekte woestijnen. Was Nieuw-Mexico gedurende eeuwen zeer dun bevolkt, dan steeg het aantal inwoners op verrassende wijze sedert de laatste decennia: tussen 1950 en 1960 nam de bevolking met 1/3 toe!

flora in White Sands

Nieuw-Mexico is een van de oudst bevolkte gebieden van de USA. Nabij Folsom ontdekten archeologen in 1927 inderdaad het eerste onbetwistbare spoor van IJstijd-nomaden. Toen men er het skelet van een bison opgroef, vond men daarbij bewerkte stenen wapens. Zo staat het bijna vast, dat de mensen, die deze wapens hanteerden, tijdgenoten van de bison moeten geweest zijn. Na deze oeroude bewoning kwamen talrijke Indianenculturen tot ontwikkeling. De overblijfselen hiervan zijn tot op deze dag in Nieuw-Mexico bewaard gebleven. De eerste Spanjaard verscheen er in 1528. Het gerucht als zouden er zeven gouden steden in Nieuw-Mexico bestaan, bracht een zwerm van Spaanse expedities in het land. Op het einde van de 16e eeuw was de Spaanse heerschappij er dan ook reeds stevig gevestigd. In 1610 werd Santa Fe de plaatselijke hoofdstad. In 1821 onafhankelijk geworden, moest Mexico echter na de Amerikaans-Mexicaanse oorlog de inlijving van Nieuw-Mexico bij de USA in 1848 aanvaarden. Toch bleven de Indianen voor hun vrijheid strijden. Pas in 1863 overwon Kolonel Kit Carson de beruchte Navahoen Apache-Indianen, al capituleerden deze laatsten o.l.v. Geronimo niet vóór 1887. In 1912 werd Nieuw-Mexico uiteindelijk het 47e lid van de Verenigde Staten. Je hebt ongetwijfeld reeds vroeger over de beroemde Santa Fe Trail gelezen, de weg die Missouri met Santa Fe verbond en waarlangs de pioniers naar het westen trokken en waar vaak bloedige gevechten plaats hadden. Deze weg bleef tot na 1880 bestaan en werd nadien vervangen door een ietwat veiliger spoorweg.

De eeuwenoude hoofdstad Santa Fe koppelt de oude glorie aan de moderne tijd: naast het oudste Capitol Building (Congrespaleis) van de USA, in 1609 voor de Spaanse gouverneurs gebouwd,

witte hagedis

vind je een gloednieuw gebouw. Dit contrast tussen oud en modern, tussen verleden en heden, is typisch voor Santa Fe. Er bestaan nog verscheidene andere gebouwen in de Spaanse pueblastijl, zoals bijvoorbeeld de San Miguelkerk. In de omgeving van de stad bestaan nog altijd de echte pueblo's, waarin de Indiaanse bewoners hun oude tradities bewaren. Waar eertijds de Spaanse conquistadores naar Nieuw-Mexico kwamen om de zeven gouden steden te ontdekken en te veroveren, oefenen nu andere, reële rijkdommen grote aantrekkingskracht uit. Was Nieuw-Mexico aanvankelijk een gebied, waar dank zij irrigatie aan landbouw en veeteelt kon worden gedaan, nu is deze staat om zijn minerale bronnen belangrijk geworden. Toch blijft de landbouw nog altijd de belang-

rijkste activiteit, vooral in het dal van de Rio Grande. Naast de teelt van maïs, tarwe, aardappelen en katoen bieden de uitgestrekte weidegronden de mogelijkheid om de runder- en schapenkudden voortdurend te doen aangroeien. De schrale, droge grond vereist echter een speciale bewerking. Kleine bedrijven krijgen er dan ook geen kans op een renderend bestaan. Farms van 400 ha zijn gewoon. De mechanisatie is hier natuurlijk zeer ver doorgedreven. Het groeiende belang van de minerale rijkdommen verplaatst het accent nu wel meer naar de industriële bedrijvigheid. Het noordwesten van de staat levert bruinkolen, steenkolen en uranium; het zuiden koper en steenkolen. Een aanzienlijk aantal steenkoollagen schijnen zelfs nog niet geëxploiteerd. De belangrijkste minerale rijkdom is evenwel de aardolie, die men vooral in het zuiden aanboort. Daarenboven werd Los Alamos, ten noordwesten van Santa Fe, de bakermat van het atoomonderzoek in de USA. Los Alamos is momenteel één van de modernste en mooiste steden van Nieuw-Mexico.

De woestijnstaat Nieuw-Mexico heeft een merkwaardig historisch verleden, waarvan nu nog steeds de Indiaanse, zowel als de Spaanse en de Angelsaksische sporen naast elkaar voortleven. Dank zij het uitvoeren van grote werken kon men de aride grond vruchtbaar maken, terwijl de exploitatie van rijke minerale bronnen welstand bracht. Toch leven nog een aantal Indianen in hun primitieve pueblo's...

Net zoals de andere Amerikaanse woestijnstaten is Nieuw-Mexico, ook "Land of Enchantment" genoemd, een toeristische aantrekkelijkheid geworden. Zonovergoten Nationale Parken bieden rust en ontspanning. De bevolking houdt bovendien van feesten: de elf dagen lange State Fair te Albuquerque is beroemd. Wist je dat Lewis Wallace (niet te verwarren met de populaire Engelse schrijver van detective romans Edgar Wallace), de beroemde schrijver van Ben Hur, van 1878 tot 1881 gouverneur van Nieuw-Mexico was?

White Sands

